

pit-
ök.

volt

felté-
endő.

zhetők.
72-32

ájától.
77-21

si 2-ik
ek és
nyerői
szerelt
végéig
ésőbb

kező:
ölege-
inden
rona,
nyen

biró.

től.

Szv.
1717
-III.

715
517
312

34
29
20
19
12
05
53
51

61
06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

06
04
07
03
05
05

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 82. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepek kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Péntek, április 10.

Az új Kolombus.

— ápr. 10.

Amerikai lapokból értesült a magyar ellenzék, hogy miért vitorlázott át a tengeren nagynevű vezére, Károlyi Mihály brigadéros.

Addig, míg odaát partra nem lépett, a legkülönbözőbb és a leghihetlenebb kommentárok kísérték az új Kolombus utját. Beszélték és írták, hogy az amerikai visszavándorlást akarja szervezni a nemes gróf, csak éppen hogy azt nem mondták, hogy tementelen birtokait akarja felszítani amerikai véreink között.

Amerikai lapok híradása nyomán azután egyszerre világosság támadt a kuruc ellenzék soraiban és háromszoros hurrá! kiáltás harsogta be a bujdosók berkeit arra a hírre, hogy Károlyi brigadéros nem másért vitorlázott át az óceánon, minthogy dollár-áldozatra szólítsa fel az Amerikába szakadt magyarokat.

A hazai közvélemény egyelőre mély dilemmában van aziránt, vajjon megindul-e odaát az a dollár-özön, amely a magyar ellenzéki harcot reális alapokra van hivatva fektetni.

Azt hisszük, jogosan tehetünk tíz dollár egy ellenében arra, hogy arra a célra, amelyre a naiv ellenzék szeretné, egyetlen dollár sem fog megindulni Amerikában. Az Amerikába szakadt, világos látásu magyarral nem fogja elhiteni a grófi brigadéros, aki mellékesen a legnagyobb magyar hitbizomány ura, hogy azok a dollárok, melyeket az ellenzéki küzdelemre áldozna, a hasznos befektetés címét viselhetnék.

Az amerikai magyar még kivándorló

jelölt korában tisztában volt azzal, hogy az a politika, melynek felsegítésére most a megtakarított dollárait kéregetik, az a politika leghathatósabb segítője az amerikai kivándorlásnak, az egyedüli kivándorlási kényszer, mert folytonos kerékkötéseivel utjában állított egy olyan egészséges konszolidációnak, mely csökkentette volna az amerikai kivándorlást. Az amerikai magyar, aki szeretettel gondol még az óhazára, nem fog keservesen szerzett dollárait áldozni olyan ellenzéki politika fölségélyezésére, amely még nagyobbra emeli az amerikai magyarok számát. Az amerikai magyarnak az újvilági éles levegőn világos látáshoz szokott szeme be-
lát abba a politikai kohóba, amelyben a felelősségtelen ellenzéki urak népszerűségi vabankot játszanak a nép bőrére és bizonyára mérsékelt elragadtatással veszi tudomásul, hogy az ellenzéknek csak akkor jut már az eszébe, mikor Amerikába vándorolt. És meg fogja mondani az új Kolombusnak, aki Amerikába vitorlázott a magyar ellenzék felfedezésére, hogy méltóztatott volna még az óhazában ápolni az ellenzéki harcot, mert igaz, hogy az új hazában ellenzékké vált, de annak a rontó politikának ellenzékévé, amely szűklátásával és önzésével és csakazértis rendszerével, az évtizedek hasznos munkáját megbénító obstrukcióval legfőbb részese volt annak, hogy az amerikai magyarok száma oly ijesztően megszaporodott.

Az újvilág magyarjának kiábrándulása az ellenzéki politikából sokkalta ré-
gibb, mint az óhaza magyarjé s ha a nemes brigadéros az ő dollár-áldozatáért indult el Kolombus-utjára, akkor azt az

utat egész biztosan kár volt megtennie. Az amerikai magyar nem hitbizományos. Az ő dollárjai okosabb dologra kellene, mint amilyen józan amerikai szempontból a magyar ellenzéki politika.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Április 10.

Barométer emelkedik 760.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 15.5 C°. Hőmérsék-
let: maximum 9-ikén 15.8 C°, min. ma
reggel 3.5 C°. Csapadék 3.9 mm. Felhőzet
Cu7. Szélirány és erősség NW1. Jólát a
következő 24 órára: Hűvös, elvélve esa-
padék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percre; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percre; felhőzet: Ci = firtósfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Nagyszombat. A nagy gyász napját holnap a föltámadás örömmünnepe váltja fel. Már a reggeli mise kezdetén megszólalnak ismét a harangok a város összes templomaiban. A nagyszombatot szent szombatnak is nevezik, mert Krisztus e napon a sírban nyugodott. Egyszer-
smind azért is, mert ma az egyház új köv-
éből kiűtött szikrával meggyújtott és a pap által megszentelt tüzet, husvéti szent

ról a csillogó esep, egyenesen Miriáda hajzatába; majd ráborul, vadul kiált:

— Allah nem büntethet engem így, a hü muzulmán, hogy a szépséges nőmet, kit mindenekfelett szerettem, elveszve.

Majd behívatta legmeghittebb eunochját: Hulejmánt.

Az eunoch földre borul s várja ura parancsát.

— Keresd fei Hulejman leghíresebb orvosomat Szelámot s mond meg neki gyógyítsa meg urnódet, Miriádát; legdrágább lovamat pedig táltosaim áldozzák fel érte... papjaim pedig imádkozzanak folyton a Koránból Allahhoz s annak prófé-tájához, kinek áldott legyen a szent neve... A Bairam-ünnepen, mely holnap tartatik meg, ott legyen fejtétel terhe alatt minden igaz hívő.

Az eunoch reszketve állt hatalmas megtört ura és parancsolója előtt s szomorúan ránézett az élettelennek látszó eszméletlen Miriádára. Majd háromszor levetette magát Beutoram előtt s elfutott, hogy a parancsokat teljesítse.

A mecsét tornyáról éppen akkor hal-latszott be a kiáltozó muzulmán hangja: Hatalmas Allah il Allah és Mohamed

Miriáda.

— Meséljek valamit az esthajnali csillagról, vagy a bóbítás üstökösről, ennek a gőzpárazati bolygó világnak tűz-
esáviról? Avagy meséljek a tulvilágra is kiható szerelemről, a fenséges, boldogító, de sokszor kéjes gyötrelmet okozó érzelemről? vagy magáról a tulvilágról, a paradicsomról, hová minden igazhívő eljut egykoron? Miről regéljek neked oh Benavram, uram és parancsolóm? —
kérde Miriáda, a hatalmas harcos pasának kedvenc neje, kiről a fáma azt mondja, hogy szépségével, tüzes, fekete, ragyogó szemével s mindig jókedvű csevegésével hódította meg az Aszkiba-vár tulajdonosát, a hatalmas pasát.

A vár legbensőbb termében, hová idegen férfiszem nem tekinthet be soha, feküdt a vastag, süppedő perzsaszőnyegen a vár királynéja: Miriáda. Lábainál keleti drágaköves ékszerek hevertek és egy arany mandolin, drágaköves vázák excentrikus virágokkal, miket a nagyur szerelme jeléül ajándékozott a világgal meghasonlott s csak urának élő kedvencének. A pasa elábrándozva ült az alacsony, sző-

nyeges kereveten. Nagy pipájából a nar-gilláját szívta s ennek gomolygó füstje nehéz, kábitó ambrallattal telítette meg a levegőt...

A vár ura megsimogatta lengő bogár-fekete szakállát s keleti lassúsággal felel a felvetett kérdésekre, miközben szomorú sóhaj tör fel kebléből:

— Miriádám, gyöngyvirágom, életem bearanyozója, mesélj nekem a tulvilágról a paradicsomról, hol a próféta szakállá alatt nemsokára pihenni fogok, szívem sugja ezt, oh, nemsokára odajutok, mert az arab törzsekkel készülő harcban el fogok esni, ezt táltosaim is megjósolták...

Eppen feljött az esthajnali csillag. A háremben kékes homály árnyékolta be a csillogó berendezést. A csillag bágyadt fénye keresztülvillant az ábrás selyem-függönyön...

Miriáda urára emelé könnybelábadt szemét; egy ideig némán tekint szét, majd Allah kiáltással szívéhez kap és eszmé-
letét veszítvén, elterül fekhelyén. Az élet arcáról lassanként tünekezni kezd...

Benavram tanácstalannul áll szerette előtt s sasszeméből egy ritka vendég tör elő: a könny. Lassan hömpölyög le arcá-

344-1312

Hungária Cipőgyár r.-t.
tavaszi cipőujdonságai már megérkeztek.
Egységáraink K. 10.—, 13.—, 17.— és 20.50.
- Kizárólag elsőrangú magyar gyártmány. -
Ezelőtt Moskovits, most HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r.-t. fiókja
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 37. szám.

gyertyát és keresztelési vizet kap. Régebben szokásban volt mindennap, később legalább minden szombaton a gyertyák meggyújtására új tüzet ütni kovából, de a tizenegyedik században, mondják, e szertartás egyedül nagyszombatra lett szorítva.

A nagyszombati ceremóniák holnap a következők: reggel 6 órakor az oltári szentséget a szent sirba helyezik, 7 órakor tüzszentelés és a husvéti gyertyák szentelése, majd a keresztvíz szentelése, utána ünnepies nagymise. A nagymise alatt újra megszólalnak a harangok. Este 6 órakor feltámadási ünnepély, a szokásos körmenettel.

— **Uj ügyészség megbizott.** A m. kir. igazságügyminiszter Szeley Imre dr. módosi kir. járásbírósi jegyzőt a módosi kir. járásbírósi mellett alkalmazott ügyészségi megbizottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

— **Április 11.** Holnap lesz a 48-iki törvények szentesítésének évfordulója. Ebből az alkalomból délelőtt 10 órakor ünnepies nagymise lesz a róm. kath. templomban. Az iskolák — amelyek most a husvétit szünetet tartják — miniszteri rendelet folytán a negyvenneolcadiki törvények szentesítésének évfordulóját egy későbbi napon fogják megünnepelni.

— **Élelmiszervegyvizsgálat Nagybeeskereken.** Az Országos Kémiai Intézet mint vegyvizsgáló-állomás kiküldöttje, Tornóczy Ernő kir. vegyész a mai napon Nagybeeskereken járt s az élelmiszert árusító kereskedők áruiat megvizsgálta s egyes helyeken talált gyanús élelmiszerekből mintákat vett, amelyeket azután a kémiai intézetben megvizsgálta.

— **A kalandos fiu.** Megirtuk, hogy Ferch Rezső perjámosi jegyző fia, akit a király legutóbb emberélet megmentéséért ezüst érdemkeresztrel is kitüntetett, a múlt heteken Szegedről, ahol a reáliskola tanulója, eltűnt és nyoma veszett. A fiut mindenfelé nyomozni kezdték s a szegedi rendőrség a nyomozás folyamán megtudta, hogy Ferch Rezső eltűnése előtti napon turista-ruhát vásárolt Szegeden, ezt a ruhát azonban nem találták meg a konviktusban és így fölmerült az a feltevés, hátha nem is lett öngyilkos, hanem csak megszökött. A kis diák szülei is, meg a rendőrség is mindent elkövetett a fiu fölkeresésére, de nem tudták megtalálni. Olyan ravaszul és olyan titoktartással hajította végre a kis kalandor a tervét, hogy már-már letettek arról, hogy még

egyszer viszontlássák. Most aztán ő maga unt bele a hosszú bujdosásba és tegnapelőtt életjelt adott magáról. Most sem tudta még azonban pozitív, hogy hol tartózkodik, hanem a fekete kéz, a Zigmár, a Fantomas és egyéb kalandos történetek hőiséhez hasonló rejtély vagy talányként adta fel hollétét megfejtés végett. Táviratozott haza Perjámosra édes atyjának, hogy még él és villanyszerelő Nagybeeskerek és Pancsova között. Az atya nagyon megörült ennek a hírnök is és mindjárt táviratilag tudatta a meglepő fordulatot Hauser igazgatóval. A távirat így szól: „Rudink megvan. Nagybeeskerek és Pancsova között villanyszerelő.”

Hauser igazgató a táviratot a szegedi rendőrség tudomására hozta, mely most erőlyesen nyomoz, hogy Pancsova és Nagybeeskerek között hol szereli a villanyt a kis Ferch.

Ma délelőtt az eltűnt fiu atya Nagybeeskereken járt s itt is kereste a fiut, aki a rendőrség szerint napokkal ezelőtt itt tartózkodott, de azután megint elutazott állítólag Pancsovára. A szegedi rendőrség közözlővel is keresi a fiut, akinek szemleírása a következő: Magas, sovány, izmos, vállas, hosszukás arcu, barna rövidre nyírott haj, magas homlok, erős barna szemöldök, barna szem, kis vékony szájjal, pelyhedző bajusz, egyik metszőfoga hibás, különösebb ismertető jel, hogy az orr alul széles, cserkészruhát visel s fehérneműbe 15. szám van hímelve. A felismerője 100 K jutalomban részesül.

— **Tizenöt megmárt gyermek.** Ma délelőtt folyamán a Váraljai-, Garay- és Révai-utca környékén egy gazdátlan kőbor eb garázdálkodott s több apró s nagyobb iskolásgyermekeket, szám szerint tizenötöt megmárt. A kőbor eban a veszélyesség tüneteit észlelték az emberek, de a hosszasan hajszolás dacára sem lehetett elfogni, sem pedig elpusztítani. A megmárt gyermekeket a rendőrség ma este még Budapestre szállítja a Pasteur-intézetbe, egyúttal pedig figyelmezteti az ebirtókat, hogy kutyáikat még az ebzárlat kihirdetése előtt is az utcán csavarogni ne engedjék.

— **Hajósok figyelmébe.** A Béga-hajózási m. kir. kirendeltség figyelmezteti a hajótulajdonosokat, hogy a Béga vízállását a bégaszentmihályi duzzasztógát munkái érdekében folyó évi április hó 16., 17. és 18-án, vagyis három napra leszállítják a rendes közepes nyári kis vizek szintjére. Leszáll a vízállás az említett napokon a Temesvár és Ótelek közötti szakaszon,

Főzél észszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek“ idejüket multák. Ma a főcél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazda asszonyok dr. Oetker-féle sütőpor használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelül biztosított nyújt bármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legáltalánosabb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „főzél észszel“.

420(3)—4.1

szon, valamint kisebb mértékben és némi eltolódással, tehát előreláthatólag április 17—19-én az Ittebe és Nagybeeskerek közötti szakaszon. A Béga-hajózási kirendeltség fölhívja a hajótulajdonosokat, hogy kellő időben tegyék meg intézkedéseiket, hogy hajóik fönn ne akadjanak.

— **A módosi országos vásár.** A m. kir. kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Módos községben az 1914 március 22-ére esett, de elmaradt országos állat- és kiskereskedelmi vásár helyett április 12-ikén pótvásár tartassék.

— **Gépészek vizsgája.** A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 26. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. kirendeltséghez (Földvári-utca 4. sz.) beküldendők.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Április 10. Péntek Nincs előadás.

Április 11. Szombat: Boccaccio.

Április 12. Vasárnap d. u. Dolovai nábob leánya, este: Katonadolog.

Április 13. Hétfő: d. u. Doktor ur, este Cigányprimás.

** **A büvös vadász.** Kisebb vidéki színpadon operát adni nagy merészség s igazán nem is lehet kívánni ezt a vidéki direktoroktól, sőt inkább óvni kell őket az ilyen elhatározástól, mert a nagy zenei alkotásokat a szegényes körülmények úgy megnyomorítják, hogy a zenekedvelő közönségnek örökre elmegy a kedve az operai előadásoktól. Balla Kálmánt azonban nem riasztották el a nehézségek s fölvert repertoírjába néhány operát, amelyek közül tegnap este előadatta Weber Büvös vadászát. És Balla kísérlete mégis sikerült. Társulata olyan tisztas, gondos előadásban hozta elénk Weber operáját, hogy Ballánál nem kell fáznunk többé operai előadástól. Eltekintve a kar gyöngeségétől s egyes apróbb hiányoktól, az előadás művésziileg is élvezhető volt, amit a katonazenekar kitűnő játéka mozdított elő első sorban Tombor karmester vezetésével. A vezető szereplők is mind megállták a helyüket. Szántó János hibátlanul és sikerülten énekelt, Binder János sötét baritonja is teljesen érvényesült, sőt az első felvonásbeli nehéz futamokat briliánsan érvényesítette. Növelte sikerét erőteljes drámai játéka is. Komáromy Gizi kitűnően iskolázott csengő hangjával s kedves játékaival nagy tetszést keltett, de szépen énekelt Szécsy Emma is. Árkossy Vilmos szintén kitűnően illeszkedett bele az utolsó fölvonás ének-számaiba. Szécsy a herceg és Tábori a fővadász szerepében megfelelő volt.

az ő prófétája, jöjjetek igazhivők s dicsősétek őt! . . .

Három hó telt el azóta. Miriáda meggyógyult. Az illatos kenőcsök, a vének mormogó imái megtették a hatást. Ismét ott fekszik Miriáda a hárem legbensőbb szentélyében.

Ugyanazon kép: az esthajnali csillag kékes sugárfénye bevillan a szerelem e buja félszékébe. A hölgy lábainál boldog mosolylyal, ellágyult arccal a hatalmas ur fekszik.

Miriáda bágyadtan rebegé:

— A tulvilágról akarsz hallani mesét oh uram? Nos, én ott jártam s különös esoda folytán onnan visszatérve e régi földtekére, mesélhetek neked. Ott jártam a Léthe partján, mely víz az alvilágban sötét sziklák között hömpölyög, lehajolva ittam mintegy felsőbb parancsra a Léthe vizéből, ettől megrázkódva, mindent ledobtam magamról, ami élő. Láttam saját kihült tetememet. Ez borzasztó volt. Az ólomszínű megnyult arc, a hegyes orr, a leesukott szemek, a viaszksárga test. Megbűvöltem néztem azt, majd mintegy varázslatra szárnyakat kaptam s lebegni kezdtem a világűrben, de a sötét hömpölygő folyamot mindig láttam önkéntelenül. Borzasztó volt a küzdelem, amit az áldozatok vittek véghez a fekete hullámok között. Aggok, férfiak, nők és gyermekek kapaszkodtak s viaskodtak az életért. A fekete halász rendre kiszedte őket bárkájába. E tömegek szintén szárnyakat kaptak s röpködtek a végtelen űrben. Soknak csak az örökös bolyongás volt osztályrészük, de nekem megadatott Allahtól, hogy láthassam a paradicsomot s benne

Mohamedet, az ő prófétáját. De mit láttam ott? Szébb ott minden, mint a földön. Ragyognak a csillagok s sokszor a csillag-hullás szemképrázatát fényt mutat. A szerelem itt is él s követeli a maga jogait, fény, pompa, vakító sugarak játszi pajzansága, harik bájos táncai, angyalok röpködése, tulvilági zene, a virágok soha meg nem szűnő illata boldog érzést keltenek a levegőben. A próféta körül lengedeznek idén a bájos hölgyek, a harcban elesettek szellemei küzdenek azok bírhatóságért s a jó próféta minden kívánságukat: a szerelmesek kívánságait teljesíti, köpönyege mindenkit oltalmába vesz. Csak én nem leltem ott páromat s visszavágytam tehozzád, oh Benavramov. Sőhadj egészen odaszállt hozzám, oda-hatoltak jó ismerősömmek fohászai is s a próféta intett, hogy mehetek. Boldogan jutottam le a sóhajok szárnyán a piszkos földtekére, hogy viszont lássam ismét szeretteimet s oly boldog vagyok . . .

Erre Miriáda kimerülten elaludt s Benavramov hálát adott a hatalmas Allahnak s prófétájának, hogy a szeretett hölgy ismét az élők között van, kit már elveszetteknek hitt.

A hold besütemt ezüstös fényével a terembe. A kísérteties világításnál felütötte a pasa a vén koránt és olvasta:

Az élet rövid . . . és örök a sir, de a gyönyörök itt is teremnek s szakítsd le annak minden virágát, mert Allah akarja így . . .

*

E napkeleti rege mintha nálunk más kiadásban felelevenedett volna . . .

Dr. Kolozs Mihályné.

Sajnos, hogy a Ház félig üres volt, mert az előadás teljes érdeklődést érdemelt volna meg.

** Boccaccio. Souppé mester legbájosabb operettejét, melyet a budapesti Magyar kir. Operaház is játékközpontjára tűzött. Balla K. színigazgató reprimánsként és fényes kiállításal, elsőrendű szereposztásban szombat este tüzte előadásra, a címszerepben Komáromy Gizivel. A többi vezetőszerepeket Szécsy Emma, Csengerly Stefi, Tomborné, Binderné, Arkossy, Szántó János, Tábori Imre, Szécsy Ferenc, Binder Károly, Kovács Imre és Kertész Dezső játszik.

** Az ünnepi előadások. Husvét vasárnapján két előadás lesz: délután a Balla pár felléptével „A dolovai nábo. leánya”, Herczeg Ferenc legkitünőbb és leghatásosabb műve lesz a műsoron elsőrendű szereposztással, este pedig harmadszor a „Katonadolog”, dr. Beldi-Zrkovitz operetteje. Husvét másodnapján, hétfőn délután Ballané M. Erzi és Balla Kálmán felléptével „A doktor ur”, Molnár Ferenc mulatságos bohózata, míg este ez idényben először lesz a műsoron „A cigányprímás”, Kálmán Imre hatásos operetteje, a címszerepben Tábori Imrével.

TÁVIRATOK.

MGNARCHIÁNK ÉS OROSZORSZÁG.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: Szapáry Frigyes gróf osztrák-magyar nagykövet kedden Bécsből ideérkezett s tegnap hosszasan tanácskozott Sassanov orosz külügyminiszterrel, akivel részletesen megvitatta monarchiánk és Oroszország viszonyát. A nagykövet Bécsből meghatalmazást nyert, hogy jelentse ki Sassanov előtt, hogy az osztrák és a magyar kormánynak kizárólag békés céljai vannak s mindig barátságossá és bizalmassá óhajtják tenni az Oroszországgal való viszonyt.

AZ ABBÁZIAI TALÁLKOZÓ.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Berchtold gróf ma odaérkezett és hétfőn Abbáziába utazik, hogy ott április 15-én találkozzék San Giuliano olasz külügyminiszterrel. Wickenburg gróf külügyi osztályfőnök ma Fiuméba utazott, hogy előkészítse az abbáziai találkozót.

A LIPÓT-REND PRELÁTUSA.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király dr. Piffli bécsi hercegérseket a Lipót-rend prelátusává nevezte ki.

AZ ALBÁN HELYZET.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Az Excelsior római jelentése szerint a hatalmak módot keresnek arra, hogy az albániai helyzetet szanálják. A jelentés azt mondja, hogy a hatalmak előtt erre nézve eddig két javaslat van. Az egyik Szerbiáé, a másik egy más országé. A szerb javaslat szerint Albánia minden nagyobb városát nemzetközi csapatok szállják meg s fővárosa Skutari legyen. A másik javaslat szerint Albániát Svájc mintájára osztrák kerületekre.

AZ ETNA HÁBORGÁSA.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Palermóból sürgönyzik, az Etna ismét háborog s a tűzhányó kráteréből erősen csap ki a hamu és láva, úgy, hogy a végleges kitörést minden pillanatban várják. Az Etna fölött mintegy 900 méter magasságban egy sűrű füstfelleg gyűlt össze, amely az eget elsötétíti.

TIZENKÉT ÓRAIG A LEVEGŐBEN.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Góthából jelentik, Surren tartalékos hadnagy tegnap reggel hat órakor fölszállt monoplánjával s este 6 óra 14 percig, vagyis tizenkét órán keresztül egyfolytában tartózkodott a levegőben s ezzel a repülésével rekordot állított fel.

HALÁLOS BANYASZERENCSET-LENSÉG.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pécsről jelentik, a közeli szászvári kőszénbányában tegnap reggel eszamlás folytán egy nagy széntömeg beszakadt, amely három ott dolgozó bányamunkás közül egyet agyonzúzott, kettőt pedig halálosan megsebesített. Tegnap este azután ez a szakadás újból megismétlődött s egy újabb lezuhanó széntömeg egy munkást agyonzúzott.

A DEBRECZENI MERÉNYLET ÉS SPANYOLORSZÁG.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Debreczenből jelentik, az ottani rendőrség tegnap este Sevillából egy spanyol nyelvű táviratot kapott. A kissé zavaros fogalmazású táviratot kibetűzve, megállapították, hogy ebben a táviratban a sevillai rendőrség Catarauról kérdezősködik. A táviratról többet nem mond a debreczeni rendőrség.

AZ ÉRTEKTŐZSDE.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az értéktőzsde ma, napjéntek alkalmából zárva volt.

Hirdetések.

A párdányi járás főszolgabírájától.
56—914. szám. 477—2 2

Pályázati hirdetmény.

Az újonnan rendszeresített **ujpécsi 2-ik községi bábai állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy baba oklevelükkel felszerelt pályázati kérvényüket **f. évi április hó végéig** hozzám annál inkább benyújtsák, mert a később érkezetteket figyelembe nem veszem.

Ezen állás javadalmazása a következő: Ujpécs község pénztárából havonként előlegezen fizetendő évi 240 korona fizetés, minden szülésnél való közreműködés után 4 korona, kivéve az igazolt vagyontalanokat, kiknél ingyen köteles közreműködni.

A választást később fogom kitűzni.
Párdány, 1914. évi április hó 6-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbáüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

435—x 6

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
2150—914. szám. 478—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Karlova** községben üresedésben levő **községi orvosi állásra** pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása: az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében 1600 korona évi fizetés, a község által fizetendő évi 1400 korona személyi pótlék, szabad lakás (4 szoba, 1 előszoba, 1 fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségek) és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, valamint nyelvismeretüket (a szerb nyelv bírása szükséges) is feltüntetve kérvényüket **hozzám 1914. évi május hó 10-ig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom megállapítani.

Végül megjegyzem, hogy Karlova községe vasúti állomás, a községben van 1117 ház és 162 tanya tartozik hozzá. A község lakosságának száma: 5503

Törökbecsén, 1914. évi április hó 5-én.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

348—1914. végreh. sz.

481—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 1688/2. számú végzése következtében dr. Stern Lázár nagybecskereki ügyvéd által képviselt Eekstein Vilmos javára 110 korona 96 fillér s jár. erejéig 1914. évi március hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás úján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, ezüstnemű stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1914. évi V. 14/2. számú végzése folytán 110 korona tökekövetelés és járuléka erejéig Tamáslakán, adósk lakásán leendő megtartására **1914. évi április hó 17. napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1914. évi április hó 6. napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

374. Bvk. 1914. sz.

482—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1914. évi 3248. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1914. évi V. 299. számú végzése folytán Risztin Gyóka javára 1068 korona tökekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1914. évi március hó 7. napján lefoglalt és 600 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak felsőitében 519. házszám alatt leendő megtartására határidőül **1914. évi április hó 23. napjának délután 3 1/2 órája** kitézetik az 1914. évi V. 299/2. sz. alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 9 1/2 öles háztető szétszedve.

Nagybecskereken, 1914. évi április hó 4. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Torontálvármegye alispánjától.
12303—914. szám. 475—3.2

Pályázati hirdetmény.

A vármegye közönsége által a honvéd főrealiskolában és Ludovika Akadémiánál együttvéve létesített alapítványi hely megüresült és az az 1914/15. tanévre betöltendő lévén, e-nnel pályázatot hirdetek ezen alapítványi helyre. Felhívom mindazokat, akik ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi május hó 5-ig nálam annál is inkább nyujtsák be, mert az elkészült pályázatokat figyelembe nem veszem.

Pályázati feltételek:

1. Magyar állampolgárság. Igazolandó a községi (városi) előjárás által kiállítandó illetőségi bizonyítvánnyal.

2. Testi alkalmasság a katonai nevelésre. Igazolandó valamely tényleges katonai vagy honvédorvos bizonyítványával. A beoltás, amennyiben az orvos bizonyítványában ezt nem igazolná, himlőoltási bizonyítvánnyal külön igazolandó.

3. Megkívánt előismeretek a) a honvéd főrealiskolába: a középiskola IV. osztályának elvégzése;

b) a honvéd Ludovika Akadémia I-ső évfolyamába: valamely teljes középiskola (gimnázium, reáliskola) VIII. osztályának eredményes látogatása.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet. Igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltattnak, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történt.

5. Életkor: a) a honvéd főrealiskolába az elért 14, tul nem haladott 16. életév;

b) a Ludovika Akadémia I-ső évfolyamába az elért 17. év és tul nem haladott 20. életév.

Az életkor folyó évi szeptember hó 1-re vonatkozik.

Az életkor születési anyakönyvi kivonattal igazolandó.

6. Törvényes képviselői beleegyezés kiskoruknál.

7. Torontálvármegyei községi illetőség. Igazolandó községi (városi) bizonyítvánnyal.

Amennyiben torontálvármegyei községi illetőségük is folyamodnak, ezek előnyben részesülnek s csak akkor, ha ilyenek nem pályáznak, vétetnek tekintetbe más megyebeli községi illetőségük.

Nagybecskerek, 1914. évi április hó 8-án.

Jankó s. k., alispán.

Házhelyek és építkezési kölcsönök.

A Torontáli Agrárbank házhelyekül parcellázza a volt Weiserschan-féle szőlőt

és egyuttal a házak felépítésére kölcsönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös feltételek mellett 25 év alatt törlesztendő.

Közelebbi felvilágosítások a banknál szerezhetők.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

3.92—1914. tkvi sz. 476—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Krishaber és Schiesinger budapesti cég végrehajtatnak Popov Tapavieski Panta végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 6000 korona tökéltetés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőelemér községben fekvő s a felsőeleméri 461. számú tjkvben A. I. 2. sor., 3255/2/3—374. hrsz. 400 □-öt területű beltelekre 2013 korona, a felsőeleméri 595. számú tjkvben A. + 2. sor., 3257.19.2. hrsz. 282 □-öt területű szőre 165 korona és a felsőeleméri 2124. számú tjkvben A. + 1. sor., 1971. hrsz. 354 □-öt területű szőlőre 328 korona kikiáltási árban elrendele.

Az árverést 1914. évi május hó II. (tizenegyedik) napján délelőtt 10 órakor Felsőelemér község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzt a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott ar-folyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147. t.-c., 170. §§, 1908. XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908. XL. t.-c. 25. §.)

Kettő Nagybecskereken, 1914. évi április hó.

Gojdits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádógos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.

Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.

Magy.—Francia bizt. társ. József tlg-u.

Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.

Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonátér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.

Nagyvinszky Ivan, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.

Weinberger K., Hunyadi-u.

Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.

Bukovác István, Hunyadi-utca.

Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Pergner Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.

Kocsis Sándor, Klub-kávéházal szemben.

Kovács Ödön, Hunyadi-utca.

Tóth József Hunyadi-utca.

Fognüterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Weiserschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.

Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.

Kollariich Gábor, Melencei-utca.

Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Bobek György, Pest-szálloda.

Tóth és Prandell, József főherceg-u.

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.

Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.

Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.

Láng Károly, Hunyadi-utca.

Molnár Lajos, Hunyadi-utca.

Risztics György, Hunyadi-u.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.

Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Hunyadi-u.

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.

Hoff N. és társa.

Klaszky Jakab, Váraljai-u.

Mattern Mihály, Juranics-u.

Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Báuerle testvérek, Városházépület.

Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozi- és berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Péjits Mária, Hunyadi-u.

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.

Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.

Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.

Schwirtlich Alajos, Aradáci-u.

Szobafestő, mázólo:

Schwarz István, Kültelek.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.

Geró Henrik, Korona-utca 4.

Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.

Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem

Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.

Kovács János, vasuti vendéglő.

Magyar Király söresarnok.

Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.

Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongoraraktár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.